

Cisko L.

JUDr., PhD.

*Odborný asistent Katedry administratívneho,
finančného a informačného práva*

Právnickej fakulty Užhorodskej Národnej Univerzity v Užhorode

Cisko L.

JUDr., PhD.

*Assistant professor of Department of Administrative,
Financial and Informative Law*

Faculty of Law Uzhhorod National University in Uzhhorod

VPLYV PRÁVNÝCH NORIEM A EKONOMICKÝCH FAKTOROV NA PROCESY V NÁRODNOM HOSPODÁRSTVE

IMPACT OF LEGAL NORMS AND ECONOMIC FACTORS ON PROCESSES IN THE NATIONAL ECONOMY

Anotácia. Prezentovaný príspevok približuje niektoré novšie pohľady na problémové aspekty slovenskej právnej normotvorby, s osobitným dôrazom na súčasné rekodifikačné pohyby v slovenskom súkromnom (obchodnom) práve. Skúmanie tohto fenoménu sa neobmedzuje len na vnútroštátnu právnu úpravu, ale obsahuje aj prvky vo vzťahu k normatívnym právnym aktom Európskej únie. V rámci cielenej súkromnoprávnej kodifikácie v Slovenskej republike treba mať na zreteli, že aktuálny proces, ktorého finálnym produktom má byť nový Občiansky zákonník, môže priaznivo ovplyvniť (zdokonaliť) právne vzťahy s akcentom na ekonomické aspekty a tým viac legislatívne prispieť k modernizácii národného hospodárstva. V širších súvislostiach autor poukazuje na (vzájomný) vzťah práva a ekonomiky a ich (spoločný) vplyv na procesy v národnom hospodárstve.

Kľúčové slová: zákonodarstvo, ekonomika, hospodárstvo, rekodifikácia súkromného práva, obchodovanie.

I. Vybrané vývojové aspekty hospodárskych procesov

V tejto časti článku považujem za vhodné podať historický výklad skúmaných otázok, problémov a javov, pokiaľ ide o zdôraznenie najnovších legislatívnych zmien, trendov a inovácií, ako aj dôvodov kreovania novej právnej úpravy v podmienkach slobodného podnikania. S ohľadom na stanovený rozsah tohto publikačného výstupu, sa pre lepšie pochopenie súčasných tendencií vývoja pokúsím tematicky objasniť (doktrinálne príťažlivé) vybrané historické reflexie.

Vo vývoji práva, ako súkromného, tak verejného, sa v európskom priestore modifikovali právne kategórie a inštitúty do tzv. modernej podoby cestou tvorby zákonov, majúcich svoj účel s hospodárskym pozadím (kauzálne dôvody). Boli výrazne ovplyvňované (dotvárané) do želateľnej podoby prostredníctvom vedeckých doktrín, ako právnych, tak aj filozofických, napríklad koncepciami prirodzeného práva. Z hľadiska právneho pozitivizmu by sme ich mohli vnímať cez právny poriadok, konkrétne prostredníctvom hierarchicky usporiadaného systému platných (účinných) právnych noriem.

Po vzniku prvej Československej republiky a v dôsledku prijatia zákona č. 11/1918 Zb. z. a n. o zriadení samostatného československého štátu, tzv. *receptná norma*, došlo k prevzatíu rakúskeho a uhorského práva do právneho poriadku I. Československej republiky. Nová štátnosť tak kontinuálne prevzala právny dualizmus z obdobia Rakúsko-Uhorskej monarchie.

V tzv. medzivojnovom období vznikali (nielen) akademické iniciatívy s cieľom unifikácie, ako aj kodifikácie súkromného práva v Československej republike, čo sa však v dôsledku peripetií historického vývoja nepodarilo úspešne realizovať. V tom čase platilo (aj naďalej) na území Slovenska uhorské obyčajové právo [1].

Po unifikácii súkromného práva v roku 1950 vyvstala otázka (skôr doktrinálna než legislatívna), či došlo v podmienkach československého právneho poriadku k zániku

odvetvia obchodného práva, a to najmä vplyvom spoločensko-politických zmien vo februári 1948 a nástupom administratívno-centralistického systému riadenia a plánovania ekonomiky prostredníctvom štátnych dirigistických metód. Hospodárske právo bolo zväčša ponímané ako (prechodný) mocenský zásah štátu (štátnej moci) do súkromnej podnikateľskej sféry, vyvolaný krízovou situáciou v ekonomike, postihnutej devastačnými dôsledkami druhej svetovej vojny.

Vo vzťahoch ekonomickej (majetkovej) výmeny sa už nevyužívali štandardné (klasické) inštitúty obchodného práva, naproti tomu bol zavedený spôsob regulovanej (plánovitej) výmeny tovarov, napríklad medzi národnými podnikmi prostredníctvom dodávateľsko-odberateľských vzťahov, ktorých právnym rámcom bol inštitút *hospodárskych zmlúv*.

V dôsledku uvedeného postupu legislatívy sa vyvinula situácia, keď v systéme právnej regulácie hospodárskych procesov a vzťahov začali postupne prevládať formy, nástroje a inštitúty verejného práva, s rozširujúcim sa etatistickým akcentom, kým miera pôsobenia súkromnoprávných inštitútov sa citeľne zužovala, čím vlastne došlo k istej paralyzácii súkromného práva [2].

Pre reguláciu spoločenských vzťahov v oblasti výroby (hospodárskej správy) bol vydaný Hospodársky zákonník – zákon č. 109/1964 Zb. (účinný od 1. júla 1964). Pre hospodársky styk s cudzinou bol prijatý Zákon o právnych vzťahoch v medzinárodnom obchodnom styku (Zákonník medzinárodného obchodu) – zákon č. 101/1963 Zb. (účinný od 1. apríla 1964).

Vplyvom spoločensko-politických zmien a v nadväznosti na to aj hospodársko-právnych v roku 1989, došlo v československom právnom poriadku k zmene pomerov, t. j. k vytváraniu trhovej ekonomiky, čomu sa musela vhodne prispôbiť legislatíva. V dôsledku týchto zásadných zmien bolo potrebné, ba až nevyhnutné, riešiť otázky súvisiace s obchodovaním

(obchodnými vzťahmi), najmä so zahraničnými subjektmi, ktoré v tom čase výrazne absentovali.

Výsledkom toho bolo prijatie (doteraz platného) Obchodného zákonníka – zákon č. 513/1991 Zb., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 1992. Udialo sa tak ešte počas trvania Českej a Slovenskej Federatívnej republiky [3]. Prijatím tohto obchodnoprávneho kódexu došlo k zrušeniu Hospodárskeho zákonníka, Zákonníka medzinárodného obchodu a ďalších (nadväzných) zákonov.

Treba však zdôrazniť, že Zákonník medzinárodného obchodu zohral významnú úlohu pri tvorbe Obchodného zákonníka v roku 1991. Prevzal na seba úlohu kolíznej právnej normy v rámci obchodovania so zahraničnými subjektmi. Z hľadiska jeho vnútornej systematiky zahŕňal v osobitných ustanoveniach o záväzkových vzťahoch rozsahom značný počet zmluvných typov, napríklad v aplikačnej praxi frekvencovanú kúpnu zmluvu [4] a zmluvu o dielo [5].

II. Vzťah (previazanosť) práva a ekonomiky a vice-versa

Pred nadobudnutím účinnosti slovenského Obchodného zákonníka, spočívali základy vtedajšej právnej úpravy (hospodárskych vzťahov) v už deklarovanom centralistickom štátnom riadení prakticky celej ekonomickej sféry. V súvislosti s dominantným postavením štátu – vlastníka rozhodujúcich materiálnych hodnôt v ekonomike, bola vytvorená sústava prísne vertikálnych vzťahov administratívnej nadriadenosti štátnych orgánov voči subjektom ekonomickej aktivity. Išlo o akúsi legislatívne vynútenú (?) subordináciu, napríklad vo forme systému plánovacích direktív, či ingerencie štátnych orgánov do ustanovovania a rovnako odvolávania konkrétnych hospodárskych pracovníkov (exemplifikatívne funkcionárov v organizáciách štátnych podnikov).

Pri prechode na trhový mechanizmus bolo nevyhnutné túto vertikálnu líniu, zabezpečujúcu funkciu štátu ako hlavného regulátora ekonomických vzťahov, vo svojej podstate odstrániť. V podmienkach slobodného podnikania vznikla naliehavá požiadavka konštituovať ekonomickú sféru ako pluralitu vzájomne nezávislých a rovnoprávných podnikateľských subjektov, autonómnych nositeľov vlastníckych oprávnení garantovaných zákonom (Ústavou). Mohli by sme konštatovať, že týmto spôsobom bola naplnená predpokladaná ambícia relatívneho oddelenia odvetvia verejného práva od práva súkromného, čím došlo k určeniu nového nazerania (východzieho bodu) na ich vzájomné vzťahy.

Je namieste poznamenať, že aj keď verejná moc zreteľne deklarovala uplatňovanie ekonomickej koncepcie samoregulácie voľného trhu, najmä prostredníctvom vytvárania konkurenčného prostredia, rovnováhy ponuky a dopytu bez donucovacej sily, t. j. nezasahovania do obchodných vzťahov viac ako je potrebné, štát v oveľa širšom rozsahu vstupuje do riadenia týchto ekonomických procesov, na ktoré využíva predovšetkým právo a právne normy. Ak je teda nevyhnutný kontakt s právnymi normami, je dôležité poznať aj okolnosti a procesy ich vzniku [6].

V tomto kontexte chcem poukázať na dôležitý aspekt – nežiadúci jav v súčasnej právnej normotvorbe, ktorý do istej miery devaluje vnútroštátny právny poriadok ako taký. Mám na mysli enormný nesystémový nárast priamych, ale hlavne nepriamych, väčších či menších, novelizácií zákonov. Nekoncepčne (nekontrolovateľne) vzrastá aj počet normatívnych právnych aktov z ekonomickej oblasti, čo v konečnom dôsledku môže viesť až k inflácii legislatívy.

Významným aktuálnym problémom normotvorby je teda efektívna publikácia právnych predpisov, umožňujúca náležitú orientáciu v postmodernom multiväzbovom právnom poriadku, respektíve orientáciu v interoperabilných právnych poriadkoch. Výzvou pre dostupnosť práva je postmoderná

zložitá štruktúra práva, vyznačujúca sa multicentrizmom normotvorby, *hypertrofiou právnej regulácie*, mimoriadne vysokou rýchlosťou zmien právnych noriem a zložitým previazaním právnych noriem a ich výrazným dotváraním judikatúrou [7].

Situácia v rámci národnej legislatívy je obdobne ako v iných štátnych zriadeniach komplikovaná. S tým sa však nemožno plnohodnotne uspokojiť. Veď predsa štát, ako nositeľ verejnej moci v spoločnosti, musí na základe vhodne stanovených (určených) mechanizmov, vrátane sankčných, vybudovať a hlavne udržiavať adekvátny právny systém, ktorý bude zohľadňovať potreby spoločnosti. Štát na seba musí prevziať úlohu garanta jeho riadneho fungovania. Je namieste oprávnená požiadavka, aby bol pre zabezpečenie stability a perspektívy rozvoja spoločnosti právny systém prehľadný a koncipovaný tak, aby mohli byť odstránené alebo aspoň zmierňované pochybnosti o bezporuchovom fungovaní právneho (ústavného) štátu [8; 9; 10].

Pre úplnosť prichodí uviesť, že vo svojej podstate je vo sfére podnikateľských činností nedodržiavanie (porušovanie) právnych noriem (obchodných pravidiel) nežiadúcim javom, ktorý môže vyústiť až do trestnoprávnej roviny. Spôsobom na prechádzanie trestnej činnosti by mohla byť práve forma nastavenie účinných sankčných mechanizmov, sústredených (rozvinutých) v súkromnom práve [11; 12].

III. Aktuálne otázky rekodifikácie súkromného práva v Slovenskej republike

S ohľadom na interdisciplinárnu a najmä cezhraničnú dimenziu, presahujúcu rámec národného zákonodarstva, vo väzbe na integrované inštitúty a úpravy obsiahnuté v práve Európskej únie, chcem ešte poukázať na niektoré interesantné pohľady možného riešenia skúmaných právnych problémov *de lege ferenda*.

V tejto súvislosti je namieste poznamenať, že otázkam cezhraničnej spolupráce treba venovať patričnú pozornosť. V oblasti právnych a ekonomických disciplín to môže byť výrazný stimul pre rozvoj legislatívy, v širšom ponímaní na prospech národného hospodárstva [13; 14].

Do popredia vystupuje aktuálnosť výskumu v súvislosti s prebiehajúcim procesom rekodifikácie súkromného vrátane obchodného práva v Slovenskej republike, so zámerom prijatia nového Občianskeho zákonníka, ako aj nadväzných zákonov, vrátane procesných pravidiel. Svojimi dôsledkami bezpochyby zasiahne do súčasnej platnej úpravy obchodnoprávných záväzkov, v širšom zmysle do legislatívnych nástrojov národného hospodárstva.

Otvorenou otázkou (aj naďalej) ostáva začlenenie tých častí obchodnoprávných úprav, s ktorými koncepcia nového Občianskeho zákonníka takpovediac nepočíta. Zároveň treba mať na pamäti určenie vhodného pomenovania takýchto priamo nadväzujúcich právnych inštitútov, predovšetkým spadajúcich pod oblasť korporátneho práva, ale aj konkurzu a reštrukturalizácie (insolvenčné právo), taktiež pre aplikačnú prax zásadne dôležitú reguláciu verejného obstarávania [15; 16].

Pri rekodifikačnom úsilí v rámci súkromného práva treba primerane zohľadňovať interakcie (previazanie) na oblasť verejného práva, pričom sa vynára legitímna otázka, t. j. akú úlohu budú v týchto predpokladaných (novokreovaných) procesoch zohrávať práve ekonomicke aspekty.

Skúmaním prepojenosti práva a ekonomiky je namieste sa zamýšľať nad integritou právnej regulácie ekonomických procesov, ktoré by mohli naznačovať možnosti zlepšenia efektívnosti hospodárskych a finančných nástrojov a s tým korešpondujúcich právnych inštitútov v ekonomike.

Slovenská ekonomika musela prekonať viaceré „záťažové testy“, ktoré spôsobila globálna hospodárska kríza. Týmto

novým pomerom sa musela vhodne prispôbiť národná legislatíva. Týkalo sa to však celej Európskej únie, čo bezpochyby aj dnes ovplyvňuje proces prijímania nových zákonov. Na uvedenom základe bola prijatá (schválená parlamentom) aj ostatná novela slovenského Obchodného zákonníka, konkrétne zákon č. 264/2017 Z. z., z 12. októbra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Za zmienku stojí, že od nadobudnutia účinnosti tohto zákona (kódexového typu) v roku 1992, tak ide v poradí už o štyridsiatusiedmu novelu [17]!

Ako už bolo spomenuté vyššie, určujúcim determinantom je výskum zameraný na to, do akej miery je činnosť podnikateľských subjektov efektívna. Tomu má byť v prvom rade nápomocná efektívna právna úprava, ktorá by mala byť pozbavená brzdiacich mechanizmov a v tomto duchu podnikateľskú činnosť podporovať, napomáhať k uplatňovaniu vôle podnikateľov pri uzatváraní a realizácii zmlúv [18; 19]. Súčasne by však právna úprava nemala sledovať rýdzo záujem podnikateľov, ale aj záujem verejný. Napríklad vylúčením tých subjektov z relevantného trhu, ktorí si zabezpečujú (zadovážujú) svoje príjmy porušovaním zásad, na ktorých počíva Obchodný zákonník [20].

Rozvoj spoločnosti (ako takej) by mohol byť dosiahnutý, len ak sú dodávané tovary a poskytované služby s odbornou starostlivosťou a zároveň sú rešpektované (vynucované ?) etické zásady aplikovateľné v podnikaní. Najzreteľnejšie by sme mohli túto „požiadavku“ vystopovať pri plnení obchodnoprávných zmlúv, najmä pri dodaní predmetu plnenia – *riadne a včas*. Inak povedané, je v záujme minimálne jednej zmluvnej strany, aby plnenie nevykazovalo chyby.

Avšak ľudské a technologické faktory nie sú a ani nemôžu byť v princípe bezvadné. V aplikačnej praxi dokonca existujú aj také druhy plnenia, kde sa ojedinelým a drobným vadám nie je možné pri dodaní rozsiahlych investičných celkov celkom vyhnúť. Realizuje sa nimi značná časť spoločensky disponibilných prostriedkov [21].

Na varianty vadného plnenia reflektuje aj právna úprava, ktorá vymedzuje, ktoré vady a v akých lehotách možno uplatniť a aké nároky plynú zo zodpovednosti za vady plnenia v obchodnom práve [22]. Pri skúmaní súkromnoprávných inštitútov treba mať na zreteli, že zmluvné strany môžu vylúčiť použitie dispozičných ustanovení zákonov pod podmienkou, že neporušia ich kogentné normy [23].

Obe esenciálne zložky, akými sú plnenie riadne a včas, by sme mohli metaforicky „preniesť“ aj do procesov plnenia všetkých záväzkových vzťahov, nielen v obchodovaní. Treba si uvedomiť, že vo svojej podstate v sebe uchovávajú hospodársky rozmer, ktorý môže mať zásadný vplyv na ekonomický rast štátu, napríklad pri súčasnom verejnom obstarávaní rozsiahlych dodávok na výstavbu diaľnic v Slovenskej republike. Pre úplnosť treba ozrejmiť, že zmyslom verejného obstarávania je dodržanie princípu priehľadnosti, rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie uchádzačov a záujemcov, dodržanie zásad hospodárskej súťaže a zásad hospodárnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov [24].

Treba pamätať aj na to, že v súvislosti s investičnou výstavbou môže prakticky nastať (prechodná) stagnácia v podobe súdneho konania, čo by vo vyššie zvolenom príklade predstavovalo nedozierne následky. Súdne spory na všeobecných súdoch sú však vlekľé, nakoľko prejednávajú rozsiahlu a hlavne rôznorodú (spravidla náročnú) agendu. To môže byť z ekonomického hľadiska zásadný problém. Riešením, aj keď len procesného charakteru (nie v merite veci), by mohlo byť prejednanie kauzy pred stálym arbitrážnym (medzinárodným) súdom na základe vopred schválenej rozhodcovskej doložky zmluvnými stranami.

Konanie pred arbitrážnym súdom, ktorý nie je zaťažený agendou tak, ako všeobecné súdy a môže prejednávať tzv. obchodné spory, sa vyznačuje výraznou efektívnosťou trvania sporu, čo môže byť určujúcim aspektom pre voľbu takejto formy súdnej ochrany. S dĺžkou konania tak priamo súvisí záujem o čo najkratšie (zákonné) prejednanie a hlavne rozhodnutie vo veci samej [25].

IV. Záver

Viacere otázky, dotýkajúce sa tejto problematiky, ostávajú aj naďalej otvorené, pričom im treba venovať patričnú pozornosť. Z aplikačnej praxe sa vynárajú (nezodpovedané) otázky, či slovenská normotvorba spĺňa požiadavky, kladené na reguláciu súčasného (moderného) práva. Veď v Českej republike sa od nadobudnutia účinnosti nových zákonov [26] začali objavovať viaceré polemiky v spojitosti s výkladom niektorých právnych inštitútov. Čoraz častejšie sa ozývali kritické hlasy, volajúce po novelizácii Občianskeho zákonníka a nadväzných právnych predpisov [27].

V tejto súvislosti je namieste poznamenať, že aj keď sú (zdanlivo) prepracovanými právnymi inštitútmi v domácej a komparatívnej právnej teórii, názory k niektorým otázkam nie sú jednoznačné. Najzreteľnejšie by sme na nich mohli poukázať v rámci pojmového vymedzenia, vnútornej skladby a určenia právnej povahy [28].

Riešením by snáď mohlo byť inovovanie právnej úpravy prostredníctvom progresívnych a obsahovo ušľachtilých akademických iniciatív a akčných plánov (projektov) pre zefektívnenie a uľahčenie najmä kontraktáčného procesu. Priaznivý vplyv na formovanie (dotváranie) zvolených (aktuálnych) právnych inštitútov tak možno nachádzať vo viacerých právnoteoretických konceptoch, poznávaním (rôznorodých) doktrínálnych východísk právnej vedy [29]. Od právneho systému (ako celku) sa oprávnene očakáva, že bude rozumným a morálnym prostriedkom regulácie verejného života [30].

Preto by sa mal klásť dôraz, v rámci prebiehajúcich plodných (akademických) diskusií, na podnety od ústredných orgánov štátnej správy (napríklad ministerstiev), zástupcov profesných stavovských organizácií a akademicky pôsobiacich predstaviteľov na právnických fakultách, k aplikačným a právno-teoretickým otázkam normatívneho systému.

Niektoré podnety prezentované v tomto príspevku treba chápať len v zmysle akademických názorov a návrhov *de lege ferenda*.

Zoznam použitých zdrojov

1. K tomu bližšie: GÁBRIŠ, T.: Obchodné právo v procese unifikácie práva v rokoch 1918–1938. In: KNOLL, V. (ed.): Acta historico-iuridica Pilsnensia. Plzeň: Aleš Čeněk, 356 s., 2007, str. 215 a nasl., ISBN 978-80-7380-085-7.
2. SUCHOŽA, J.: Obchodné a hospodárske zákonodarstvo – Česko-slovenské kontexty. In: SUCHOŽA, J. a kol.: Česko-slovenské kontexty obchodného práva. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., str. 26, 2011, 544 s., ISBN 978-80-7357-707-0.
3. Bližšie: GRONSKÝ, J.: Komentované dokumenty k ústavným dejinám Československa IV., 1989 – 1992. Karolinum, 649 s., Praha, 2007, ISBN 978-80-246-1389-5.
4. Napríklad: LYSINA, P.: Kúpna zmluva v MPS – priama úprava a kolízna úprava. In: Mířniky práva v stredoeurópskom priestore 2007. Bratislava: Univerzita Komenského, Právnická fakulta, Vydavateľské oddelenie, 2007, str. 284 a nasl., ISBN 978-80-7160-250-7.

5. K tomu pozri: MAREK, K.: Work contract. In: *Studia Iuridica Cassoviensia*. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta. Roč. 2, č. 2, 2014, str. 3 a nasl., ISSN 1339-3995.
6. HODÁS, M.: Simulované zasadnutie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky (vybrané dokumenty pre semináre a cvičenia), 1. vydanie. Bratislava: Parlamentný inštitút Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky v spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave, str. 9, 2016, 208 s., ISBN 978-80-89052-82-0.
7. KUKLIŠ, P. – HODÁS, M.: O súčasnej situácii v slovenskej právnej normotvorbe. In: *Právny obzor*. Roč. 99, č. 6, 2016, str. 486, ISSN 0032-6984.
8. Porovnaj: HODÁS, M.: Historický vývoj ľudských práv a ústavného štátu (a niektoré súčasné výzvy). 1. vydanie. Bratislava: História ľudských práv, o. z., 431 s., 2016, ISBN 978-80-972218-0-5.
9. Porovnaj: YANCHUK, A. O.: Direct implementation of power by the people of Ukraine (constitutional and legal analysis). *Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine*. Kamianets-Podolskyi. 2014, 492 s., ISBN 978-966-27771-33-6.
10. Porovnaj: GIBA, M. – HODÁS, M.: Začatie legislatívneho procesu. In: CIBULKA, L. a kol.: Teória a prax legislatívy. Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Bratislava, 288 s., 2013, str. 110–120, ISBN 978-80-7160-331-3.
11. FILEY, Y. V.: Safe effects on the criminal legal sanctions. In: SMOLANKA, V. I. – ROHÁČ, O. Y. – LAZUR, Y. V. (eds.): *Transcarpathian legal readings : Materials of the 9-th International Scholarly Conference*. Chapter 1. Uzhhorod National University. Uzhhorod, str. 388, 2017, 548 s., ISBN 978-617-7404-34-6.
12. K tomu pozri tiež: KORDÍK, M.: Systém trestného práva a jeho štruktúra (teoretické členenie). In: *Právny obzor*. Roč. 91, č. 6, 2008, str. 535 a nasl., ISSN 0032-6984.
13. LAZUR, Y. V. – FEŤKO, Y. I.: Formation of a system of cross-border cooperation according to european standards. In: SAVCHYN, M. V. – MENDZHUL, M. V. (eds.): *Fundamentálne problémy jurisprudencie*. Zborník vedeckých prác. Užhorodská Národná Univerzita v Užhorode. Vydavateľstvo Olexandra Harkuša, Užhorod, str. 5, 2016, 260 s., ISBN 978-617-531-154-7.
14. K tomu pozri: KARABIN, T. O.: Separate aspects determining the competence of public administration in the field of cross-border cooperation. In: SAVCHYN, M. V. – MENDZHUL, M. V. (eds.): *Fundamentálne problémy jurisprudencie*. Zborník vedeckých prác. Užhorodská Národná Univerzita v Užhorode. Vydavateľstvo Olexandra Harkuša, Užhorod, str. 70 a nasl., 2016, 260 s., ISBN 978-617-531-154-7.
15. Najmä: DUFALA, M. – BÓDIOVÁ, Ž.: Verejné obstarávanie v Slovenskej republike podľa nového zákona o verejnom obstarávaní. In: *Cofola 2016*. Brno: Masarykova Univerzita, 2016, str. 1419 a nasl., ISBN 978-80-210-8363-9.
16. Taktiež: HODÁS, M.: In-house výnimka v novom zákone o verejnom obstarávaní. In: *Právny obzor*. Roč. 99, č. 2, 2016, str. 107 a nasl., ISSN 0032-6984.
17. Do znenia zákona bola zapracovaná aj transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943 z 8. júna 2016 o ochrane nesprístupneného know-how a obchodných informácií (obchodného tajomstva) (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 157, 15. 6. 2016, str. 1 – 18). Do slovenského právneho poriadku sa tiež zavádzajú implementačné pravidlá pre insolvenčné konanie, upravené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 5. 6. 2015, str. 19 – 72) v platnom znení. Uvedená európska normotvorba tak má priamy vplyv na podnikateľské prostredie. K tomu zhladni bližšie: HODÁS, M.: Tabuľka zhody ako náležitosť prebratia smernice (orientačná istota v právnom poriadku). In: *Právny obzor*. Roč. 98, č. 2, 2015, str. 149 a nasl., ISSN 0032-6984.
18. Pozri bližšie: MAREK, K.: Jak uzavírat smlouvy. *Justičná revue*, č. 12, 2015, str. 1477 a nasl., ISSN 1335-6461.
19. Pozri tiež: PELIKÁN, M.: Zajištění a utvrzení dluhu v praxi. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., str. 1–4, 2017, 416 s., ISBN 978-80-7552-192-7.
20. K tomu najmä: VAČOKOVÁ, L.: Princípy a zásady v obchodnom práve. In: HAMULÁK, O. (ed.): *Princípy a zásady v právu – teorie a praxe*. Sborník příspěvků z konference Olomoucké debaty mladých právníků 2010. Praha: Leges, 384 s., 2010, str. 175 a nasl., ISBN 978-80-87212-59-2.
21. MAREK, K.: New legal regulation of public procurement. In: *Studia Iuridica Cassoviensia*. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta. Roč. 5, č. 2, 2017, str. 75, ISSN 1339-3995.
22. Porovnaj: LUKÁČKA, P.: Nároky z vady diela. Zodpovednosť za vady diela v Obchodnom zákonníku. In: LUKÁČKA, P. – DUFALOVÁ, L. – LENHARTOVÁ, K.: *Zodpovednosť za vady diela*. Wolters Kluwer s. r. o., Bratislava, str. 134–157, 2016, 187 s., ISBN 978-80-8168-416-6.
23. DIKOVSKA, I. A.: Material Freedom of International Private Contract: Content and Limits. In: *The Journal of Eastern European Law*. 2015, č. 16, str. 22, ISSN 2409-6415.
24. HODÁS, M. a kol.: Malý parlamentný slovník. VII. volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky. 3. vydanie. Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky, Bratislava, str. 91, 2017, 231 s., ISBN 978-80-89052-81-3.
25. K otázke primeranej dĺžky prejednávania veci pred súdom pozri bližšie štúdiu: SOLIENKO, J. S. – BULECA, S. B.: To the problems of sustainability of the proceedings. In: *Naukovyj visnyk*. Užhorodská Národná Univerzita v Užhorode. Užhorod. Roč. 23, č. 1, časť 3, 2013, str. 171 a nasl., ISSN 2307-3322.
26. Predovšetkým zákon č. 89/2012 Sb. – Občanský zákoník v platnom znení. Patrí sa poznamenať, že jeho prijatím došlo v Českej republike k zrušeniu zákona č. 513/1991 Sb. – Obchodní zákoník.
27. Napríklad bol prijatý (nový) zákon č. 134/2016 Sb. o zadávaní verejných zakázek a zákon č. 135/2016 Sb., ktorým sa mení niektoré zákony v súvislosti s prijatím zákona o zadávaní verejných zakázek.
28. VITĚZ, M.: K niektorým otázkam bankovej záruky. In: SUCHOŽA, J. – HUSÁR, J. (eds.): *Právo, obchod, ekonomika IV*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, str. 270, 2014, 664 s., ISBN 978-80-8152-164-5.
29. Porovnaj: LACIAK, O.: Veľkým úspechom právnej vedy je jej transformácia do platného práva. *Naša univerzita*. Univerzita Komenského v Bratislave. Roč. 58, č. 2, 2012, str. 15, ISSN 1338 – 4163.
30. GABUNIA, M.: Criminological views on fairness and justice. In: BOSTAN, S. K. – MAKSAKOVA, R. M. – LEONENKO, T. E. (eds.): *Actual problems of the state-legal development of Ukraine in the context integration processes : Materials of International Scientific and Practical Conference devoted to the 10th anniversary of the Institute of Management and Law Zaporizhzhya National Technical University*. Chapter 2. Zaporizhzhya. 20. May 2017, str. 38, 2017, 376 s., ISBN 978-966-653-437-1.

Анотація. Представлена стаття наближує до деяких нових поглядів, щодо проблемних аспектів законодавчої ініціативи в Словаччині, з особливим наголосом на сучасну рекодифікацію словацького приватного (господарського) права. Дослідження цього явища не обмежується національним законодавством, а також містить елементи пов'язані з нормативними актами Європейського Союзу. Слід враховувати, що у контексті цілеспрямованої кодифікації приватного права в Словацькій Республіці кінцевою ціллю є створення нового Цивільного кодексу, що може сприяти покращенню правовідносин з акцентом на економічні аспекти та тим самим сприяти модернізації національної економіки. Ширшому контексті автор вказує на (взаємні) відносини права та економіки та їх (спільний) вплив на процеси які відбуваються в національній економіці.

Ключові слова: законодавча ініціатива, економіка, господарство, рекодифікація приватного права, торгівля.

Аннотация. Представленная статья приближает к некоторым новым взглядам, по проблемным аспектам законодательной инициативы в Словакии, с особым упором на современную рекодификацию словацкого частного (хозяйственного) права. Исследование этого явления не ограничивается национальным законодательством, а также содержит элементы связанные с нормативными актами Европейского Союза. Следует учитывать, что в контексте целенаправленной кодификации частного права в Словацкой Республике конечной целью является создание нового Гражданского кодекса, который может способствовать улучшению правоотношений с акцентом на экономические аспекты и тем самым способствовать модернизации национальной экономики. Более широком контексте автор указывает на (взаимные) отношения права и экономики и их (общий) влияние на процессы происходящие в национальной экономике.

Ключевые слова: законодательная инициатива, экономика, хозяйство, рекодификация частного права, торговля.

Summary. The presented article approaches some new perspectives on problematic aspects of Slovak legal norms, with specific accent on the actual recodification motions in the Slovak private (commercial) law. Research of this phenomenon is not limited to national legislation, but also contains elements in relation to normative legislative acts of the European Union. In the context of focused private law codification in the Slovak Republic it should be taken into account, that the current process, the final product of which should be the new Civil Code, can favorably improve legal relations with the accent on economic aspects and thereby contribute more to the modernization of the national economy. In a wider contexts the author points to the (reciprocal) nexus of law and economics and their (mutual) influence on processes in the national economy.

Key words: legislation, business, economy, recodification of private law, trading.

УДК 332.62(477.7):339.9

Чжан Минцзюнь

аспирант кафедри фінансов

*Белорусского государственного экономического университета
(Республика Беларусь)*

Zhang Mingjun

Postgraduate Department of Finance

*Belarusian State Economic University
(The Republic of Belarus)*

ИССЛЕДОВАНИЕ ПОНЯТИЯ И РАЗВИТИЯ ИНТЕРНЕТ-ФИНАНСОВ

RESEARCH ON THE CONCEPT AND DEVELOPMENT OF INTERNET FINANCE

Аннотация. В статье дано определение понятия «Интернет-финансы», проведен анализ современной ситуации в развитии Интернет-финансов в Китае, дана ее характеристика. При помощи специального программного обеспечения проведен анализ данных по слиянию сферы Интернет-финансов и банковской сферы, развитию Интернет-финансов в Китае, на основании чего делаются выводы об их влиянии.

Ключевые слова: Интернет-финансы, модели, Swot-анализ.

1. Определение Интернет-финансов

Что же такое Интернет-финансы? На сегодняшний день научная общественность не дает единого определения данному термину. Относительно общепринятыми являются такие:

Первое. В общем смысле Интернет-финансы включают в себя электронную коммерцию, новые модели предоставления финансовых услуг с использованием преимуществ Интернет-технологий, а также использованием Интернет-технологий традиционными финансовыми структурами для улучшения качества оказываемых финансовых услуг.

Второе. Интернет-финансы являются гармоничным слиянием традиционных финансов и технологий Web. Современные информационные научно-технические достижения в области Интернет-финансов, особенно такие, как мобильные платежи, облачное программирование, социальные сети, отбор данных, основанный на технологии больших данных и др., в дальнейшем коренным образом повлияют на человечество. Отрасль финансов, руководящей составляющей которой являются Интернет-технологии, называется Интернет-финансами.

Третье. Интернет-финансирование – это модель развития платежей через третьих лиц, финансов больших